

Řešení selhávajících finančních institucí aneb od bail-out k bail-in

*Lukáš Fiala**

Abstrakt:

Článek se zabývá problematikou kapitálových požadavků TLAC a MREL, jakožto nástrojů pro zajištění dostatečné absorpční a rekapitalizační kapacity bank pro případ selhání. Článek prezentuje i) komparativní analýzu obou požadavků, přičemž jsou identifikovány hlavní rozdíly obou standardů týkající se institucionální působnosti, způsobu stanovení minimální výše požadavku a kritéria podřízenosti způsobilých nástrojů; ii) v rámci komparace obou požadavků je též provedena deskripce některých změn rámce pro krizové řízení v podobě směrnice BRRD, jejíž revize vešla v platnost v roce 2019; iii) příspěvek poskytuje deskripci přístupu České národní banky, která je podle zákona o ozdravných postupech a řešení krize na finančním trhu orgánem pro řešení krize na finančním trhu, ke stanovení MREL založený na celkovém objemu rizikových expozic (TREA) a pákového poměru.

Klíčová slova: TLAC; MREL; BRRD; řešení krize.

JEL klasifikace: G23, G28.

1 Úvod

Příčiny a důsledky globální finanční krize, která započala po pádu investiční banky Lehman Brothers v roce 2008, přiměly regulační a dohledové autority k revizi stávajících regulačních standardů kladených na finanční sektor s důrazem na bankovní sektor. Po více než deseti letech od vypuknutí této krize doznal regulační rámec zásadních změn, jejichž smyslem měla být reflexe nedostatků předkrizové regulace (Musílek, 2014; Llewelyn, 2019).

Úpravy regulačních standardů souvisely především s mnohem více komplexním pojetím bankovního sektoru (resp. obecně finančního trhu), posílením jeho odolnosti a stability pro případ materializace rizik, které by potenciálně mohly jeho stabilitu a funkce ohrozit. (Acharya a Richardson, 2011; Blahová, 2018)

V důsledku implementace bankovních regulačních standardů Basel III tak došlo k posílení jak mikrobezpečnostní regulace a dohledu, tak také regulace makrobezpečnostní, která je zaměřena na bankovní (finanční) sektor jako na celek, a jejímž cílem je komplexní posouzení potenciálních rizik systémového charakteru a omezení jejich nárůstu a materializace (ESRB, 2016).

* Lukáš Fiala; Vysoká škola ekonomická v Praze, Fakulta financí a účetnictví, katedra bankovníctví a pojišťovnictví, nám. W. Churchilla 4, 130 67 Praha 3; <lukas.fiala@vse.cz>.

Článek je zpracován jako výstup projektu *Vývojové trendy na finančních trzích* evidovaného Interní grantovou agenturou VŠE pod označením IG102029 a projektu *Dopad normalizace úrokových sazeb na řízení rizik* evidovaného Grantovou agenturou České republiky pod označením GA 20-00178S.

Regulace a dohled se tak staly mnohem intenzivnější, a to i v návaznosti na rozdílnou systémovou významnost institucí. Významná pozornost byla také věnována problematice selhávajících institucí s cílem omezit pravděpodobnost a výši účasti státu na úpadku bank (finančních institucí), což vedlo k ustavení nového pilíře regulace v podobě rámců pro řešení krize na finančním trhu. Primárním cílem rezolučních rámců bylo přenesení ztrát vyplývajících z úpadků bank na jejich vlastníky na místo daňových poplatníků. (Rutledge aj., 2012)

Téma tohoto článku je cíleno právě na krizové rámce z pohledu zajištění dostatečných zdrojů při selhání instituce. Cílem tohoto příspěvku je:

- i) komparace kapitálových požadavků TLAC a MREL, jejichž uplatnění má zajistit dostatečné zdroje pro pokrytí ztrát a následnou rekapitalizaci instituce;
- ii) provést deskripci vybraných rozdílů vyplývajících z revize směrnice BRRD související s oběma standardy;
- iii) objasnit přístup České národní banky ke stanovení požadavku MREL.

Struktura článku je následující. Ve druhé kapitole jsou prezentována teoretická východiska vyplývající z literatury. Třetí kapitola se následně zabývá komparací kapitálových požadavků TLAC a MREL a následně obecným přístupem ČNB k nastavení MREL. Poslední část článku shrnuje hlavní závěry.

2 Teoretická východiska

V průběhu globální finanční krize a následujícím období byly nuceny některé státy poskytnout podporu z veřejných rozpočtů selhávajícím finančním institucím za účelem zachování jejich činnosti. Laeven a Valencia (2010) uvádějí, že průměrné náklady v podobě fiskálních opatření za účelem restrukturalizace finančního sektoru v důsledku globální finanční krize činily 4,9 % HDP, přičemž nejvyšších hodnot v rámci Evropy dosáhl Island s celkem 13% podílem na HDP, v případě Nizozemí tento poměr převyšoval 12 % a ve Velké Británii činil objem fiskálních opatření téměř 9 % HDP. Autoři též prezentují, že průměrné fiskální náklady související s bankovními krizemi systémového charakteru činily 6,7 % HDP v případě vysoko příjmových zemí a 10 % HDP v rámci středně a nízko příjmových zemí. (Laeven a Valencia, 2018)

Zpráva Světové banky (World Bank Group, 2016) uvádí, že kromě fiskálních opatření byly dalším opatřením pro podporu bankovního sektoru programy kvantitativního uvolňování s cílem dodat likviditu postiženým bankám. I přes tato opatření však instituce selhávaly a vyžadovaly další pomoc v podobě kapitálových injekcí. Celkový objem podpory, který byl schválen Evropskou komisí mezi lety 2008 a 2013 činil téměř 3,9 bil. EUR za garance za závazky institucí, což odpovídalo přibližně 30 % HDP EU v roce 2013.

Hessová (2015) v souvislosti s nutnou účastí státu, resp. veřejných financí, na stabilizaci finančního sektoru upozorňuje především na skupinu zemí tzv. PIIGS

(Portugalsko, Itálie, Irsko, Řecko a Španělsko) a některé další, jejichž finanční sektor vyžadoval významnou pomoc ze strany státu. Sanchez-Roger, Oliver-Alfonso a Sanchíz-Pedregosa (2018) a Chennells a Wingfield (2015) v návaznosti na velkou nákladnost selhávání finančních institucí prezentuje nový přístup k selhávání bank, a to přechod od bail-out k bail-in¹, tedy přesunutí ztrát způsobených selháním na akcionáře a vybrané věřitele. Llewellyn (2019) prezentuje strukturální změny regulatorních standardů s primárním cílem omezit selhávání finančních institucí a minimalizovat socializaci ztrát v podobě úhrady nákladů krize ze strany daňových poplatníků. Tento krok byl zdůvodňován tím, že zisky institucí byly privatizovány, zatímco náklady na selhání socializovány.

Na nedostatečnou výši kapitálu k pokrytí realizovaných ztrát vyplývajících ze selhávání finančních institucí v průběhu globální finanční krize upozorňuje Rosengren (2013) v kontextu nízkých rizikových vah neodpovídajících rizikosti expozic (např. rizikové hypoteční úvěry). Acharya aj. (2011) uvádí, že úvěrové ztráty celosvětově v období od srpna 2007 do konce roku 2009 dosáhly hodnoty 1,73 bilionu USD a vyvolaly tak potřebu získání dodatečného kapitálu v objemu 1,45 bilionu USD k jejich pokrytí.

Pazarbasioglu aj. (2011) v tomto kontextu poukazují na nutnost implementace procesů krizového řízení, a to především ve vztahu k zajištění potřebného kapitálu k absorpci ztrát bez nutnosti využití veřejných financí (tj. odklon od bail-out přístupu). Kromě otázky financování ztrát selhávajících institucí byla též akcentována potřeba nastavit procesy krizového řízení, resp. krizový management, zvláště v případě systémově významných institucí pro případy jejich bankrotu a dopadu na ekonomiku a další instituce finančního sektoru, což prezentují např. Brunnermaier aj. (2009).

Dwyer (2019) poukazuje na změny regulatorního rámce v USA v souvislosti s globální finanční krizí a jako hlavní myšlenky změn označuje úsilí snížit morální hazard a tím i náklady vyplývající z financování dopadů krize a pravděpodobnost vypuknutí krize. Cílem tohoto přístupu bylo eliminovat důsledky doktríny *too big to fail* (TBTF) a jeho základem bylo přijetí tzv. Dodd-Frank Act, na základě kterého byla zavedena povinnost pro systémově významné instituce reportovat ozdravné plány. Walter (2019) v návaznosti na regulaci kapitálu prezentuje zavedení nového kapitálového požadavku v USA, který představoval obdobu TLAC (Total Loss-absorbing Capacity) vydaného Radou pro finanční stabilitu (dále jen FSB) na základě dohody zemí G20. Zavedení tohoto dodatečného kapitálového požadavku v podmínkách USA bylo cíleno na globálně systémově významné banky (G-SIBs).

¹ Rozdíl v obou přístupech financování spočívá v odlišnosti finančních zdrojů využitých k pokrytí finančních ztrát při selhání instituce. Přístup bail-out je založen na využití veřejných financí, zatímco bail-in představuje využití vlastních zdrojů instituce. Blíže k této problematice a vymezení např. Bernard, Capponi a Stiglitz (2020) a Pandolfi (2018). V textu článku jsou pojmy bail-in a rekapitalizace instituce z vlastních zdrojů používány zaměnitelně.

Jako evropskou odpověď na globální finanční a následující evropskou dluhovou krizi je možné označit úsilí o ustavení bankovní unie za účelem zajištění stability bankovního sektoru, přičemž jedním ze samostatných pilířů unie bylo vytvoření rámce pro krizové řízení, resp. ustavení Jednotného výboru pro řešení krize a Jednotného fondu pro řešení krize. K problematice bankovní unie např. Dvořák (2012), Acharya aj. (2012), Wiggins, Wedow a Metrick (2019) nebo MF ČR aj. (2021).

V souladu s cíli a vizí odolnosti bankovního sektoru byla prvním krokem k řešení problematiky selhávajících institucí v rámci Evropy politická shoda zemí G20 v roce 2011, která vyústila ve vydání *Key Attributes of Effective Resolution Regimes for Financial Institutions* Radou pro finanční stabilitu a jejich zaměřením na globálně systémově významné banky, tedy takových, které je možné považovat za příliš velké, než aby je bylo možné nechat zbankrotovat. Na základě tohoto dokumentu byl stanoven již zmíněný kapitálový požadavek na absorpční kapacitu – TLAC.

V návaznosti na tuto politickou dohodu, úsilí o nalezení konsensu ohledně pravidel pro řešení selhávajících institucí vyvrcholilo na evropské úrovni přijetím směrnice² známé pod zkratkou BRRD (Bank Recovery and Resolution Directive) v roce 2014 která představovala harmonizovaný rámec pro řešení selhávajících institucí napříč státy EU. Jak uvádí Sironi (2018) a ČNB (2019), primárním cílem standardů obsažených v této směrnici bylo přenést negativní důsledky vyplývající ze selhání úvěrové instituce na akcionáře a vybrané věřitele bez nutnosti zapojení prostředků veřejných rozpočtů. Významným prvkem, který byl zaveden tímto rámcem, je kapitálový požadavek na kapitál a způsobilé závazky (Minimum Requirement for Eligible Liabilities, dále jen MREL), jenž má zajistit dostatečnou výši kapitálu a poskytnout tak prostor pro absorpci ztrát a rekapitalizaci instituce, tj. využití nástroje bail-in v případě selhání instituce.

3 Charakteristika a komparace standardů TLAC a MREL

V rámci této kapitoly bude nejprve provedena deskripce zmíněných kapitálových požadavků, resp. standardů, TLAC a MREL a následně bude provedena jejich komparace s ohledem na hlavní rozdílné charakteristiky. V rámci této komparativní analýzy budou též uvedeny některé změny vyplývající z úpravy legislativního textu související s revizí směrnice BRRD. Druhá podkapitola této kapitoly bude věnována deskripci přístupu České národní banky (dále jen ČNB) ke stanovení požadavku na kapitál a způsobilé závazky (MREL).

² EU (2014), Směrnice EP a Rady 2014/59/EU ze dne 15. 5. 2014, kterou se stanoví rámec pro ozdravné postupy a řešení krize úvěrových institucí a investičních podniků a kterou se mění směrnice Rady 82/891/EHS, směrnice Evropského parlamentu a Rady 2001/24/ES, 2002/47/ES, 2004/25/ES, 2005/56/ES, 2007/36/ES, 2011/35/EU, 2012/30/EU a 2013/36/EU a nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1093/2010 a (EU) č. 648/2012.

3.1 Komparace kapitálových požadavků MREL a TLAC

Jak vyplývá z výčtu literatury, úsilí o zavedení dodatečných kapitálových požadavků v návaznosti na zajištění dostatečné výše kapitálu pro absorpci ztrát a rekapitalizaci za účelem zachování kritických funkcí institucí se projevilo ve dvou směrech.

Prvním z nich byla politická dohoda zemí G20, na základě které bylo nutné zajistit dostatečnou kapitálovou vybavenost pro globálně systémově významné banky (označované G-SIBs). FSB (2015) uvádí, že instituce dříve označované jako TBTF je možné považovat jako způsobilé pro řešení krize, a to za předpokladu dostatečné kapitálové vybavenosti (před a v průběhu řešení krize instituce). Dodatečným kapitálovým požadavkem, který má splnit uvedené cíle, je již zmíněný standard TLAC.

Výše minimální úrovně TLAC se odvíjí od objemu rizikově vážených aktiv (RWA) a od celkového objemu expozic stanoveného podle Basel III pro výpočet ukazatele pákového poměru. Minimální výše kapitálového požadavku byla určena ve dvou fázích. Minimální úroveň TLAC odpovídající 16 % RWA rezoluční skupiny a 6 % celkového objemu expozic je nutné plnit od počátku roku 2019. Od roku 2022 pak musí TLAC činit minimálně 18 % RWA a 6,75 % celkového objemu expozic.³ Stanovení přísnějšího požadavku nad rámec minimální úrovně není limitováno, přičemž národní autorita by měla zohlednit specifika dané rezoluční entity a na základě tohoto posouzení stanovit přísnější požadavek na TLAC nutný k zajištění řádného řešení krize instituce, minimalizace dopadu na finanční stabilitu a eliminace potřeby využití veřejných financí pro řešení krize instituce. (FSB, 2015)

TLAC je aplikován na rezoluční entity stanovené v plánu pro řešení krize, který podléhá schválení ze strany příslušných autorit (home and host authorities). Jedná se tedy o entity, vůči kterým jsou v případě selhání, resp. řešení krize, aplikovány nástroje pro řešení krize. G-SIB může mít jednu nebo více rezolučních entit. Přístup, resp. strategie, k řešení krize tedy předpokládá rozdílné uspořádání a integraci činností v rámci skupiny, což implikuje určitou potřebu přistupovat jiným způsobem k řešení krizí velmi integrovaných entit – aplikace rezolučních nástrojů na úrovni mateřského podniku (tzv. *single point of entry*, SPE), a pak fragmentovaných velmi rozvětvených skupin s nízkou úrovní integrace (tzv. *multiple point of entry*, MPE).

V případě SPE řešení krize probíhá na úrovni celé bankovní skupiny bez ohledu na to, u jaké instituce ve skupině se problém objevil. Opatření k řešení krize se provede na úrovni rezoluční jednotky (většinou mateřské společnosti), která spolu se svými

³ Uvedené hodnoty TLAC se vztahují na instituce, které byly označeny jako G-SIB před koncem roku 2015 a jejichž sídlo se nachází mimo tzv. Emerging Market Economy (EME). V případě G-SIB se sídlem v některé ze zemí klasifikovaných jako EME musí tyto instituce splňovat TLAC ve výši 16 % RWA a 6 % expozic od roku 2025 a 18 % RWA a 6,75 % expozic od roku 2028.

významnými dceřinými společnostmi (nerezolučními jednotkami) tvoří tzv. rezoluční skupinu. Zatímco v případě MPE bankovní skupina má více rezolučních jednotek a problém je řešen na úrovni té rezoluční jednotky, ve které problém vznikl, nezávisle na ostatních rezolučních jednotkách. V rámci rezolučních skupin je možné identifikovat také podskupiny (*material sub-groups*)⁴, které se nacházejí mimo jurisdikci rezoluční entity. V tomto případě může příslušná autorita (*host authority*) vyžadovat plnění tzv. interního TLAC, tj. emisi způsobilých nástrojů, jejichž držiteli bude mateřská rezoluční entita (*parent resolution entity*). Výše interního TLAC by se měla pohybovat mezi 75 a 90 % teoretické úrovně externího TLAC, tj. takové úrovně kapitálového požadavku, kterou by daná podskupina byla povinna držet, kdyby byla rezoluční skupinou. Konkrétní výše požadavku je stanovena v návaznosti konzultaci domácí a hostitelské autority dané podskupiny (BIS, 2017).

Jak uvádí sekce 11 TLAC Term sheet (FSB, 2015), způsobilé kapitálové a dluhové nástroje musí absorbovat potenciální ztráty před nástroji, které jsou vyloučeny (nejsou způsobilé) z TLAC. S ohledem na tuto skutečnost musí nástroje způsobilé pro TLAC splňovat kritérium podřízenosti (smluvní nebo ze zákona). Rámec pro stanovení TLAC předpokládá výjimku pro splnění podřízenosti nástrojů. Nástroje, které nejsou způsobilé tento kapitálový požadavek (nesplňují kritéria stanovení v rámci sekce 9 TLAC Term sheet⁵) mohou představovat maximálně 2,5 % (resp. 3,5 %) RWA v případě, že objem TLAC představuje 16 % (resp. 18 %) RWA, nebo 5 % externího TLAC. FSB (2019b) informovala v rámci své publikace o implementaci TLAC, že veškeré G-SIB zahrnuté v rámci tohoto reportu splňují od roku 2019 minimální požadavek na standard TLAC, resp. některé z těchto institucí objem tohoto požadavku převyšují.

Druhým směrem, resp. snahou, bylo vytvoření právně závazného harmonizovaného rámce na úrovni EU, jenž by zajistil vytvoření dostatečné kapacity institucí pro absorpci ztrát a rekapitalizaci v případě selhání⁶ předmětné instituce. Tento rámec

⁴ Za materiální podskupinu, na kterou je aplikován interní TLAC, je považována jedna nebo více dceřiných společností rezoluční entity (vlastněných přímo nebo nepřímo) splňující alespoň jedno z následujících kritérií: i) vlastní více než 5 % objemu konsolidovaných rizikově vážených aktiv G-SIB skupiny, ii) generuje více než 5 % objemu provozního výsledku hospodaření G-SIB skupiny, iii) celkový objem expozic podskupiny představuje alespoň 5 % objemu expozic na konsolidované úrovni G-SIB skupiny nebo iv) podskupina je považována za materiální ve smyslu výkonu kritických funkcí dané G-SIB skupiny. (FSB, 2015; BIS, 2020)

⁵ Jedná se o nástroje, které musí být splacené, nezajištěné, nepodléhají nettingovým ujednáním a dalším kritériím. Sekce 10 TLAC Term sheet uvádí též, které instrumenty jsou nezpůsobilé (např. pojištěná depozita a krátkodobá depozita apod.). FSB (2015)

⁶ Čl. 32 BRRD I stanovil, že instituce selhává nebo je její selhání pravděpodobné (tzv. failing or likely to fail), pokud i) existují objektivní důvody pro odnětí licence, ii) hodnota aktiv instituce je nižší než hodnota jejích pasiv, iii) instituce není schopna dostát svým závazkům nebo iv) je vyžadována mimořádná veřejná finanční podpora s výjimkou veřejné podpory, která by byla

představovala již zmíněna směrnice BRRD I, která byla následně revidována směrnicí BRRD II⁷, jež vstoupila v platnost v roce 2019. Revidovaná verze směrnice byla přijata jako součást tzv. bankovního balíčku pro snížení rizik bankovního sektoru EU (společně s dalšími evropskými předpisy) s cílem implementace standardu TLAC do evropské legislativy a jeho harmonizace s požadavkem MREL, jelikož oba tyto standardy sledují stejný cíl. Regulatorní rámec daný směrnicí⁸ se z pohledu institucionální působnosti vztahuje na úvěrové instituce, investiční podniky a další instituce vymezené čl. 1 BRRD (netýká se tedy pouze G-SIBs).

Vymezení a uplatňování MREL je upraveno v čl. 45 BRRD. Hraniční hodnota tohoto požadavku nebyla směrnicí BRRD I upravena, resp. harmonizována, a kompetenci rezoluční autority bylo tento požadavek nastavit individuálně v rámci rezoluční strategie obsažené v plánu řešení krize v takové výši, která by zajistila po použití opatření k řešení krize pokračování zásadních funkcí instituce. Nastavení MREL tak v tomto pojetí odpovídá rizikovému profilu instituce, a proto je jeho výše pro každou entitu rozdílná, přičemž je vyjádřen jako procentní podíl celkových závazků a kapitálu instituce. Kapitálový požadavek odpovídající MREL je možné rozdělit na dvě části. První z nich je tzv. LAA (*Loss Absorption Amount*), která je určena pro absorpci případných ztrát. Druhou složkou kapitálového požadavku je tzv. RCA (*Recapitalization Amount*), neboli částka nezbytná pro rekapitalizaci za účelem zajištění fungování instituce. (ČNB, 2019)

Ve smyslu směrnice BRRD II však došlo z pohledu stanovení hraničních hodnot MREL ke změně, a to v kontextu implementace standardu TLAC. Minimální požadavek na MREL (*hard floor*) je v případě institucí klasifikovaných jako G-SIBs (globální systémově významné instituce) roven hraničním hodnotám TLAC stanovených v rámci TLAC Term sheet (viz Tab. 1). Externí MREL odpovídající 16 % RWA a 6 % objemu expozic musí rezoluční skupina na konsolidované úrovni naplnit v období od června 2019 do konce roku 2021. Vyšší hodnotu MREL pak jsou tyto skupiny povinny splňovat v souladu s časovým rámcem TLAC, tedy od ledna 2022. BRRD II však zavádí také novou kategorii institucí nazývanou jako „top tier banks“. Jedná se o instituce, jejichž aktiva převyšují hodnotu 100 mld. EUR, ačkoli se nejedná o G-SIBs. Minimální výše MREL činí pro tuto skupinu institucí 13,5 % RWA a 5 % celkového objemu expozic použitelného pro výpočet pákového poměru. V praxi pak musí instituce povinná plnit MREL podle výše zmíněných hard

v zájmu zachování stability a zamezení narušení ekonomiky. Instituce také selhává, je-li možné naplnění znaků i) až iii) možné považovat za velmi pravděpodobné.

⁷ Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/879 ze dne 20. května 2019, kterou se mění směrnice 2014/59/EU, pokud jde o schopnost úvěrových institucí a investičních podniků absorbovat ztráty a schopnost rekapitalizace, a směrnice 98/26/ES.

⁸ Využití zkratky BRRD v textu odkazuje na aktuální platné znění směrnice. Bude-li účelné rozlišovat BRRD I a II, bude toto rozlišení v textu explicitně uvedeno.

floor limitů splňovat vyšší z těchto požadavků. Rezoluční autority však mají možnost stanovit MREL vyšší než na minimální požadované hranici. V případě ostatních institucí není minimální úroveň MREL stanovena a je tak na rozhodnutí rezolučních autorit v jaké výši MREL nastaví s ohledem na rizikový profil instituce a preferovanou strategii pro řešení krize obsaženou v rámci plánu pro řešení krize.

Oblast interního MREL je nově v rámci BRRD II upravena v čl. 45f. Podle tohoto článku jsou instituce, které jsou dceřinými podniky subjektu řešícího krizi, povinny splňovat požadavek na interní MREL na individuálním základě, tj. vydat stanovený objem způsobilých nástrojů, jejichž držitelem bude rezoluční entita. Minimální výše interního MREL odpovídá 90 % teoretické úrovně externího MREL, který by se uplatnil v případě, kdy by daná instituce byla považována za rezoluční entitu, resp. samostatnou instituci (*stand alone bank*).

Požadavek MREL je možné splnit prostřednictvím kapitálových nástrojů a závazků, které jsou podle rámce BRRD stanoveny jako způsobilé. Směrnice BRRD I ve svém znění obsahovala výčet vlastností závazků definující jejich způsobilost. V návaznosti na následnou revizi rámce legislativní text BRRD II tyto vlastnosti taxativně neuvádí, ale odkazuje na nařízení CRR⁹. Konkrétně je způsobilost závazků stanovena v čl. 45b BRRD II. Závazky jsou tedy podle rámce způsobilé, jsou-li vydány a plně uhrazeny, nejedná se o závazky vůči instituci samé nebo entitě v rámci rezoluční skupiny, nákup nástroje nebyl přímo ani nepřímo financován institucí, závazek není zajištěný a nepodléhá záruce, jenž by zvyšoval prioritu pohledávky vůči instituci (a její dceřiné nebo mateřské společnosti). BRRD I původně stanovila, že závazek nesměl vyplývat z derivátu, nicméně BRRD II již připouští i zahrnutí takových závazků splňujících další předpoklady stanovené v čl. 45b BRRD II.

Z pohledu podřízenosti způsobilých nástrojů pro MREL došlo ke změně v rámci stanovení požadavků na tuto podřízenost. Zatímco v rámci BRRD I byly požadavky na podřízenost nástrojů stanoveny rezoluční autoritou na základě case-by-case přístupu (tedy případ od případu), BRRD II přinesla v této oblasti určité změny v podobě výjimek týkajících se některých skupin institucí. To se týká G-SIIs, top tier banks a institucí, které nejsou v předchozích kategoriích začleněny, ale jejichž selhání představuje pro členský stát EU riziko systémového charakteru. Tyto instituce mají v rámci BRRD II stanoveny prahové hodnoty pro úroveň podřízenosti závazků, konkrétně v čl. 45b, odst. 4 a 5, a v čl. 45c, odst. 5 a 6.

⁹ Nařízení EP a Rady 2019/876 ze dne 20.5. 2019, kterým se mění nařízení (EU) č. 575/2013, pokud jde o pákový poměr, ukazatel čistého stabilního financování, požadavky na kapitál a způsobilé závazky, úvěrové riziko protistrany, tržní riziko, expozice vůči ústředním protistranám, expozice vůči subjektům kolektivního investování, velké expozice, požadavky na podávání zpráv a zpřístupňování informací, a nařízení (EU) č. 648/2012. Dostupné z: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/?uri=CELEX%3A32019R0876>.

Tab. 1 Srovnání vybraných charakteristik TLAC a MREL

Kritérium	TLAC	MREL
Institucionální působnost	Globální systémově významné banky a materiální podskupiny	Úvěrové instituce, investiční podniky a další instituce uvedené v čl. 1 BRRD
Výše minimálního požadavku	Od 2019: 16 % RWA/6 % objemu expozic Od 2022: 18 % RWA/6,75 % objemu expozic	G-SIIs ve výši hraničních hodnot TLAC se stejnými termíny. „top tier bank“: 13,5 % RWA/5 % objemu expozic U ostatních institucí MREL stanoven na základě case-by-case přístupu
Požadavky na podřízenost	Požadavek na interní TLAC ve výši 75 – 90 % teoretické výše externího TLAC Instrumenty splňující kritéria podřízenosti (smluvní nebo ze zákona). Výjimka: 2,5 % (resp. 3,5 %) RWA v případě, že TLAC odpovídá 16 % (resp. 18 %) RWA, nebo 5 % objemu externího TLAC.	Požadavek na interní MREL ve výši 90 % výše externího MREL G-SIIs, top tier banky a další instituce, jejichž selhání představuje riziko systémového charakteru – stanoveny limity pro podřízenost. Ostatní instituce na základě case-by-case přístupu.

Zdroj: Autor na základě FSB (2015) a směrnice BRRD.

Pozn.: V případě limitů TLAC pro G-SIB se jedná o limity pro takové instituce, jejichž sídlo se nachází mimo EME (ekonomiky klasifikované jako rozvojové).

Jak vyplývá z výše uvedené komparace, v prvním stádiu implementace dodatečných kapitálových požadavků k zajištění dostatečné absorpční a kapacity je možné identifikovat difference mezi oběma zavedenými požadavky, TLAC a MREL, a to z pohledu institucionální působnosti, požadavků na podřízenost závazků a stanovení minimální hranice kapitálového požadavku. V souvislosti s přijetím směrnice BRRD II standard TLAC byl začleněn do znění tohoto rámce. Lze konstatovat, že v souvislosti s touto legislativní úpravou došlo k ukotvení standardu TLAC v harmonizovaném rámci pro řešení krize v podobě evropské směrnice, což vytvořilo naplnění tohoto požadavku právně závazným. S ohledem na požadavek MREL, jehož nastavení bylo též směrnicí BRRD II revidováno, došlo k úpravě požadavku v podobě stanovení minimální úrovně pro skupinu top tier bank, minimální výše interního MREL a též ke změně požadavků na podřízenost způsobilých nástrojů.

Další úpravy rámce pro řešení krize lze očekávat v souvislosti se snahou o dokončování bankovní unie za účelem posílení odolnosti a stability evropského

bankovního systému. Evropská komise (EK, 2021) v tomto kontextu publikovala veřejnou konzultaci, jenž je součástí strategie přezkumu rámce pro krizové řízení bank. Tato iniciativa cílí především na směrnice o ozdravných postupech a řešení krize bank (BRRD) a směrnici o systémech pojištění vkladů. Ačkoli je cílem debat dokončení třetího pilíře bankovní unie v podobě chybějící evropského systému pro pojištění vkladů, nelze vyloučit, že v návaznosti na výsledky veřejné konzultace nedojde k dalším úpravám směrnice BRRD v oblasti MREL. Legislativní úpravy těchto rámců vyplývající na tuto veřejnou konzultaci jsou pak oblastí, která bude s ohledem na časovou souslednost velmi pravděpodobně diskutována v období předsednictví ČR v Radě EU ve druhé polovině roku 2022.

Potenciální změny rámce pro řešení krizí mohou též reflektovat doporučení Rady pro finanční stabilitu, která uvádí, že za účelem posílení stability a odolnosti finančního sektoru by mělo dojít k vytvoření efektivních rezolučních režimů pro pojištný sektor a ústřední protistrany. Jak vyplývá z výše uvedeného srovnání, institucionální působnost rámce pro ozdravné postupy a řešení krize se kromě úvěrových institucí dotýká též investičních podniků (příp. dalších institucí jako finanční holdingové společnosti). S ohledem na potenciální negativní důsledky související se selháním dalších systémově významných institucí (např. pojišťoven) je možné konstatovat, že i tyto instituce mohou představovat v případě selhání potenciální hrozbu pro finanční stabilitu.¹⁰ V tomto kontextu se jeví jako vhodné taktéž uvažovat o úpravě rámce pro krizové řízení s ohledem na zahrnutí těchto institucí, jejichž selhání by se negativně promítlo do stability finančního systému. (FSB, 2019a)

3.2 Metodologie České národní banky ke stanovení MREL

Směrnice BRRD byla transponována do českého právního řádu zákonem č. 374/2015 Sb., o ozdravných postupech a řešení krize na finančním trhu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen ZOPRK). Podle §5 tohoto zákona je orgánem příslušným k řešení krize Česká národní banka. Jak uvádí ČNB (2021b), mezi hlavní kompetence stanovené legislativou patří tvorba plánů pro řešení krize, řešení krize instituce a stanovení příspěvku do fondu pro řešení krize. Dle §127 a následujících ZOPRK je ČNB odpovědná za určení výše MREL, který je stanoven v souladu se zveřejněným *Obecným přístupem České národní banky ke stanovení minimálního požadavku na kapitál a způsobilé závazky* a vysvětlujícím stanoviskem (ČNB, 2018). Jak vyplývá z platné legislativy a stanoviska ČNB, požadavek MREL je individualizovaný. Jeho minimální úroveň (ačkoli je pro některé skupiny institucí stanovena legislativou) reflektuje rizikový profil, systémovou významnost a preferovanou strategii řešení krize.

¹⁰ ČNB (2016) a Komárková a Kučera (2021) upozorňují, že pojištný sektor jakožto segment finančního trhu je možné vnímat jako potenciální zdroj systémového rizika pro finanční stabilitu, přičemž tato rizika je možné omezit aplikací nástrojů makrobezpečnosti politiky.

ČNB (2021a) v rámci obecného přístupu stanovuje MREL jako součet LAA a RCA pro instituce, u kterých je předpoklad uplatnění některého z nástrojů pro řešení krize¹¹ (bail-in, převod instituce na soukromého nabyvatele nebo překlenovací instituci). Složka LAA je odvozena od objemu rizikově vážených aktiv (TREA – Total Risk Exposure Amount) a od celkové míry expozic (LRE) pro výpočet pákového poměru v rámci Pilíře 1 a 2 dle nařízení CRR. Složka RCA je založena na stejných parametrech po uplatnění opatření k řešení krize, a to tak, aby zajistila takovou míru kapitalizace instituce, která bude splňovat podmínky pro povolení k činnosti této instituce.

V rámci stanovení MREL na základě TREA je využit tzv. stacking order approach v kontextu započitatelnosti kombinované kapitálové rezervy.¹² V případě institucí, u kterých plán pro řešení krize nepředpokládá uplatnění některého z nástrojů (krize instituce by byla řešena v úpadkovém řízení), stanoví ČNB v souladu s obecným přístupem MREL na takové úrovni, aby nedošlo k překročení LAA (nejeví-li se jako účelné stanovit RCA v nenulové výši). Výše RCA může být upravena v návaznosti na možnou změnu potřeby kapitálu související s uplatněním transferového nástroje pro řešení krize. Tento koeficient též může reflektovat vyšší potřebu kapitálu související s udržením tržní důvěry v tuto instituci. Objem obou složek MREL stanovený podle rizikově vážených expozic shrnuje Tab. 2 (ČNB, 2021a).

Přístup ČNB (2021a) založený na pákovém poměru je odvozen z hodnoty jmenovatele pro výpočet pákového poměru k okamžiku aktualizace tvorby plánu pro řešení krize. Jak vyplývá z Tab. 3, ČNB v rámci výpočtu složky RCA při stanovení MREL pomocí pákového poměru připouští její úpravu, která by měla reflektovat změny vyplývající z uplatnění nástroje pro řešení krize podle plánu pro řešení krize. Tyto změny se liší pro případ využití bail-inu a některého z transferových nástrojů.

¹¹ ČNB (2018) uvádí, že využití příslušného nástroje pro řešení krize závisí na zásadních činnostech, k jejichž přerušení by došlo v případě selhání instituce a potenciálních negativních dopadech, přičemž u malých a systémově nevýznamných institucí, které nejsou klasifikovány jako významní poskytovatelé zásadních činností, je preferovaným postupem likvidace instituce, zatímco u významných poskytovatelů zásadních činností je preferováno využití některého z nástrojů pro řešení krize instituce podle plánu pro řešení krize. ČNB (2019) v tomto kontextu odkazuje na *Nařízení komise v přenesené pravomoci (EU) 2016/778 ze dne 2. února 2016, kterým se doplňuje směrnice Evropského parlamentu a Rady 2014/59/EU, pokud jde o okolnosti a podmínky, za nichž lze úplně nebo částečně odložit úhradu mimořádných následných příspěvků, o kritéria pro určení činností, služeb a operací v souvislosti se zásadními funkcemi a o kritéria pro určení oborů podnikání a souvisejících služeb v souvislosti s hlavními liniemi podnikání*, které v čl. 6 vymezuje pojem zásadní činnost instituce.

¹² ČNB (2021a) v rámci obecného přístupu nezahrnuje kapitál pro splnění kombinované kapitálové rezervy (CBR) do výpočtu MREL podle TREA, a tato rezerva musí být plněna nad rámec MREL vyjádřeného jako procento z TREA. Na druhé straně v případě kalkulace MREL podle LRE je kapitál použitelný k plnění CBR použitelný pro výpočet MREL.

Tab. 2 Stanovení MREL na základě objemu rizikově vážených aktiv

Složka MREL odvozená od výše TREA	Bail-in (rekapitalizace z vlastních zdrojů)	Transferový nástroj (překlenovací instituce nebo soukromý nabyvatel)	Likvidace instituce v rámci úpadkového řízení
LAA	$(P1+P2) \times TREA$	$(P1+P2) \times TREA$	$(P1+P2) \times TREA$
RCA	$(P1+P2) \times TREA$	$(P1+P2) \times TREA \times \text{koeficient}$	-

Zdroj: Autor podle ČNB (2021a).

Pozn.: LAA (Loss Absorption Amount), RCA (Recapitalization Amount), P1 a P2 kapitálové požadavky k expozicím zařazených v obou pilířích, TREA (Total Risk Exposure Amount).

V případě využití nástroje bail-in ČNB předpokládá, že ztráta související se selháním instituce nebude vyšší než složka MREL, která je určena k její absorpci (LAA), a proto považuje za účelné provést snížení LRE o LAA, tedy reflektovat ve výši požadavku schopnost instituce absorbovat ztrátu danou selháním před uplatněním bail-inu. Při stanovení RCA v případě, že nástroje pro řešení krize je některý z transferových nástrojů, je tato složka MREL stanovena jako součet míry expozic pro rozvahové a podrozvahové položky, přičemž je aplikován koeficient na úpravu hodnoty vztahující se k rozvahovým položkám. ČNB (2021a) v tomto kontextu uvádí, že aplikace koeficientu na rozvahové položky reflektující podíl zásadních činností na bilanční sumě instituce není vhodné aplikovat na podrozvahové položky, neboť nelze věrohodně odhadnout objem podrozvahových expozic v okamžiku využití transferového nástroje pro řešení krize instituce.

Tab. 3 Stanovení MREL na základě pákového poměru

Složka MREL odvozená od výše LRE	Bail-in (rekapitalizace z vlastních zdrojů)	Transferový nástroj (překlenovací instituce nebo soukromý nabyvatel)	Likvidace instituce v rámci úpadkového řízení
LAA	$3 \% \times LRE$	$3 \% \times LRE$	$3 \% \times LRE$
RCA	$3 \% \times (LRE - LAA)$	$3 \% \times (LRE_{\text{on B/S}} \times \text{koeficient} + LRE_{\text{off B/S}})$	-

Zdroj: Autor podle ČNB (2021a).

Pozn.: LAA (Loss Absorption Amount), RCA (Recapitalization Amount), LRE (Leverage Ratio Exposure), $LRE_{\text{on B/S}}$ - bilanční expozice, $LRE_{\text{off B/S}}$ - podrozvahové expozice.

Požadavek MREL je určován na roční bázi, přičemž termín jeho naplnění je v ČR stanoven na konec roku 2023, tj. povinné osoby musejí požadavek splňovat od počátku roku 2024. Kromě tohoto termínu je též stanoven průběžný cíl, jenž musí

být splněn nejpozději na počátku roku 2022. Stanovení konkrétního data pro plnění tohoto požadavku stejně jako politika pro jeho výpočet a kalibraci je rozdílná napříč jednotlivými jurisdikcemi. To je např. patrné z publikace EBA (2021), která v závěrečném anexu uvádí komparaci vybraných politik pro stanovení MREL.

Jak je z této publikace patrné, tak jednotlivé přístupy ke kalibraci se liší s ohledem na použitý nástroj pro řešení krize, přístup k zahrnutí kombinované kapitálové rezervy (CBR), případně na požadavky na podřízenost způsobilých nástrojů a průběžné plnění MREL (ačkoli finální data jsou mnohdy stanovena na konec roku 2023, tak některé jurisdikce vyžadují plnění průběžných cílů, např. Dánsko nebo Rakousko). S ohledem na plnění těchto požadavků je však složité provést komparaci, neboť data obsažená v publikaci jsou platná ke konci roku 2019 a nereflktují vývoj za poslední roky ani dopad pandemie. Lze však shrnout, že směrnice BRRD je závazná pouze co do výsledku na rozdíl od přímo použitelného předpisu v podobě nařízení a je tedy pravomocí národních rezolučních autorit, jak budou ke stanovení a kalibraci MREL přistupovat v souladu s cílem, kterého má být dosaženo.

4 Závěr

Téma tohoto článku je cíleno na krizové rámce z pohledu zajištění dostatečných zdrojů při selhání instituce. Cílem příspěvku bylo provedení komparace kapitálových požadavků TLAC a MREL a deskripce vybraných rozdílů vyplývajících z revize směrnice BRRD související s oběma standardy.

Z provedeného srovnání je patrné, že TLAC a MREL se odlišují z pohledu institucionální působnosti, neboť TLAC je aplikovatelný pouze na globální systémově významné banky (a jejich materiální podskupiny). Naproti tomu, požadavek MREL je aplikovatelný na širší skupinu institucí, např. investiční podniky, holdingové instituce nebo finanční skupiny bez ohledu na fakt, zda se jedná o instituce klasifikované jako globální systémově významné instituce nebo nikoli (pro G-SIIs jsou uplatňovány přísnější požadavky). Oba standardy se též odlišují co do jejich minimální stanovené výše, kdy TLAC limity na TLAC má určenu minimální úroveň, jak na interní, tak externí úrovni. Zatímco MREL byl v původním znění směrnice stanoven na základě case-by-case přístupu. Novela směrnice však vymezila vybrané skupiny institucí (např. top tier banky), jenž mají stejně jako TLAC stanoven minimální úroveň v podobě hard floor. Stanovení požadavku vyššího není omezeno, a tak rezoluční autorita může nastavit oba požadavky na vyšší úrovni v návaznosti na rizikový profil instituce a zvolenou strategii pro řešení krize včetně použití nástrojů pro případ selhání instituce.

Článek poskytuje také popis stávajícího přístupu České národní banky ke stanovení MREL. Je prezentována kalibrace požadavku na základě objemu rizikové expozice (TREA) a následně na základě pákového poměru (LRE). Jak je patrné, tak ČNB provádí úpravu RCA pomocí koeficientu v obou přístupech v případě využití

transferového nástroje pro řešení selhání instituce (překlenovací instituce nebo převod části závodu na soukromého nabyvatele).

Potenciální změny rámce pro řešení krize, resp. úpravy MREL, je možné očekávat v souvislosti s vyhodnocením veřejné konzultace zveřejněné EK s cílem dokončování bankovní unie. Tyto změny rámce pro řešení krizí mohou též reflektovat doporučení Rady pro finanční stabilitu, která uvádí, že za účelem posílení stability a odolnosti finančního sektoru by mělo dojít k vytvoření efektivních rezolučních režimů pro pojišťný sektor a ústřední protistrany. S ohledem na potenciální negativní důsledky související se selháním dalších systémově významných institucí (např. pojišťoven) je možné konstatovat, že i tyto instituce mohou představovat v případě selhání potenciální hrozbu pro finanční stabilitu, což by v zájmu zachování stability finančního systému ospravedlnilo aplikaci krizového rámce i na tyto instituce.

Literatura

ACHARYA, V. V., AIZENMAN, J., ALLEN, F., BECK, T., BERGLÖF, E., BUCH, C., CARLETTI, E., HAAS, R., GARICANO, L., GIMBER, A., GOODHART, CH., IOANNIDOU, V., GROS, D., SCHOENMAKER, D., UNDERHILL, G., WAGNER, W., WEIGERT, B., WESTERMANN, F., WYPLOSZ, CH., ZETTELMEYER, J., 2012. *Banking Union for Europe: Risks and challenges* [online]. [vid. 20. 9. 2021]. Dostupné z: <https://voxeu.org/content/banking-union-europe-risks-and-challenges>.

ACHARYA, V. V., GUJRAL, I., KULKARNI, N., SHIN, H. S., 2011. *Dividends and bank capital in the financial crisis of 2007-2009*. NBER Working Paper 16896. doi: 10.3386/w16896.

ACHARYA, V. V., RICHARDSON, M., 2011. The Dodd-Frank Act, systemic risk and capital requirements. In: BECK, T. *The Future of Banking*. London: Centre for Economic Policy Research.

BERNARD, B., CAPPONI, A., STIGLITZ, J. E., 2020. *Bail-ins and Bail-outs: Incentives, Connectivity and Systemic Stability*. NBER Working Paper 23747. doi: 10.3386/w23747.

BIS [Bank for International Settlements], 2017. *TLAC – Executive summary* [online]. [vid. 10. 9. 2021]. Dostupné z: <https://www.bis.org/fsi/fsisummaries/tlac.htm>.

BIS [Bank for International Settlements], 2020. *Internal TLAC – Executive summary* [online]. [vid. 10. 9. 2021]. Dostupné z: https://www.bis.org/fsi/fsisummaries/internal_tlac.htm.

BLAHOVÁ, N., 2018. *Rizika bank a jejich regulace*. Praha: Ekopress.

BRUNNERMAIER, M., CROCKETT, A., GOODHART, CH., PERSAUD, A. D., SHIN, H. S., 2009. *The Fundamental Principles of Financial Regulation*. London: International Center for Monetary and Banking Studies Centre for Economic Policy Research. Dostupné také z: <https://scholar.princeton.edu/markus/publications/fundamental-principles-financial-regulation>.

PAZARBASIOGLU, C., LAEVEN, L., NEDELESCU, O., CLAESSENS, S., VALENCIA, F., DOBLER, M., SEAL, K., 2011. Crisis management and Resolution: Early Lessons from the Financial Crisis. *IMF Staff Discission Notes*. Sv. 2011, č. 5. doi: 10.5089/9781455286546.006.

ČNB [Česká národní banka], 2016. *Může být český pojišťovací sektor zdrojem systémového rizika?* [online]. Zpráva o finanční stabilitě 2015/2016 – tématický článek [vid. <datum>]. Dostupné z: <https://www.cnb.cz/cs/financni-stabilita/tematicke-clanky-o-financni-stabilite/Muze-byt-cesky-pojistovaci-sektor-zdrojem-systemoveho-rizika>.

ČNB [Česká národní banka], 2018. *Zpráva o finanční stabilitě 2017/2018*. Dostupné také z: <https://www.cnb.cz/cs/financni-stabilita/publikace-o-financni-stabilite/Zprava-o-financni-stabilite-2017-2018/>.

ČNB [Česká národní banka], 2019. *Minimální požadavek na kapitál a způsobilé závazky (MREL): Obecný přístup České národní banky* [online]. Zpráva o finanční stabilitě 2018/2019 – tematický článek [vid. 30. 6. 2021]. Dostupné z: <https://www.cnb.cz/cs/financni-stabilita/tematicke-clanky-o-financni-stabilite/Minimalni-pozadavek-na-kapital-a-zpusobile-zavazky-MREL-Obecny-pristup-Ceske-narodni-banky/>.

ČNB [Česká národní banka], 2021a. *Obecný přístup České národní banky ke stanovení minimální požadavku na kapitál a způsobilé závazky* [online]. [vid. 29. 9. 2021]. Dostupné z: <https://www.cnb.cz/cs/reseni-krize-na-ft/obecny-pristup-ceske-narodni-banky-ke-stanoveni-minimalniho-pozadavku-na-kapital-a-zpusobile-zavazky/index.html>.

ČNB [Česká národní banka], 2021b. *Řešení krize na finančním trhu* [online]. [vid. 29. 9. 2021]. Dostupné z: <https://www.cnb.cz/cs/reseni-krize-na-ft/>.

DWYER, G. P., 2019. Macroprudential regulation of Banks and Financial Institutions. In: *The Oxford Handbook of the Economics of Central Banking*, kap. 18. doi: 10.1093/oxfordhb/9780190626198.013.18.

DVOŘÁK, P., 2012. Je bankovní unie budoucností pro stabilitu evropského bankovníctví? *Český finanční a účetní časopis* [online]. Sv. 2012, č. 3, s. 18–27. doi: 10.18267/j.cfuc.318.

EBA [European Banking Authority], 2021. *Quantitative MREL report* [online]. [vid. 1. 10. 2021]. Dostupné z: <https://www.eba.europa.eu/eba-shows-good-progress-reduction-mrel-shortfall-largest-banks>.

ESRB [European Systemic Risk Board], 2016. *Macroprudential policy beyond banking: an ESRB strategy paper* [online]. [vid. 10. 6. 2021]. Dostupné z: https://www.esrb.europa.eu/pub/pdf/reports/20160718_strategy_paper_beyond_banking.en.pdf?898505bd7106c8a52161b83d7a52d482.

EU, 2014. *Směrnice EP a Rady 2014/59/EU ze dne 15.5. 2014, kterou se stanoví rámec pro ozdravné postupy a řešení krize úvěrových institucí a investičních podniků a kterou se mění směrnice Rady 82/891/EHS, směrnice Evropského parlamentu a Rady 2001/24/ES, 2002/47/ES, 2004/25/ES, 2005/56/ES, 2007/36/ES, 2011/35/EU, 2012/30/EU a 2013/36/EU a nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1093/2010 a (EU) č. 648/2012* [online]. [vid. 5. 9. 2021]. Dostupné z: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/cs/NIM/?uri=CELEX:32014L0059>.

FSB [Financial Stability Board], 2015. *Principles on Loss-absorbing and Recapitalisation Capacity of G-SIBs in Resolution, Total Loss-absorbing Capacity (TLAC) Term Sheet* [online]. [vid. 27. 9. 2021]. Dostupné z: <https://www.fsb.org/2015/11/total-loss-absorbing-capacity-tlac-principles-and-term-sheet/>.

FSB [Financial Stability Board], 2019a. *5th Annual report: Implementation and Effects of the G20 Financial Regulatory Reforms* [online]. [vid. 20. 9. 2021]. Dostupné z: <https://www.fsb.org/2019/10/implementation-and-effects-of-the-g20-financial-regulatory-reforms-fifth-annual-report/>.

FSB [Financial Stability Board], 2019b. *Review of the Technical Implementation of the Total Loss-Absorbing Capacity (TLAC) Standard* [online]. [vid. 15. 9. 2021]. Dostupné z: <https://www.fsb.org/2019/07/review-of-the-technical-implementation-of-the-total-loss-absorbing-capacity-tlac-standard/>.

HESS, K., 2015. Disparity in the Responses to the European Financial Crisis: Cyprus and the State of Bail-In Policy. *University Honors Theses*. Paper 176. doi: 10.15760/honors.157.

CHENNELLS, L., a WINGFIELD, V., 2015. Bank failure and bai-in: an introduction. *Bank of England Quarterly Bulletin* [online]. Sv. 55, č. 3. [vid. 5. 9. 2021]. Dostupné z: <https://ideas.repec.org/a/boe/qbullt/0179.html>.

KOMÁRKOVÁ, Z., KUČERA, A., 2021. *Makroobezřetnostní nástroje pojišťovacího sektoru. Tématický článek o finanční stabilitě 1/2021* [online]. [vid. 25. 9. 2021]. Dostupné z: <https://www.cnb.cz/cs/financni-stabilita/tematicke-clanky-o-financni-stabilite/Makroobezretnostni-nastroje-pojistovaciho-sektoru/>.

LAEVEN, L. a VALENCIA, F., 2010. Resolution of banking crisis: The Good, the Bad and the Ugly. *IMF working papers* [online]. Č. 10-146. [vid. 20. 7. 2021]. Dostupné z: <https://www.imf.org/en/Publications/WP/Issues/2016/12/31/Resolution-of-Banking-Crises-The-Good-the-Bad-and-the-Ugly-23971>.

LAEVEN, L., VALENCIA, F., 2018. Systemic Banking Crisis Revisited. *IMF working papers* [online]. Č. 18-206. [vid. 20. 7. 2021]. Dostupné z: <https://www.imf.org/en/Publications/WP/Issues/2018/09/14/Systemic-Banking-Crises-Revisited-46232>.

LLEWELLYN, D. T., 2019. Central Banks and the New Regulatory Regime for Banks. In: *The Oxford Handbook of the Economics of Central Banking*, kap. 17. doi: 10.1093/oxfordhb/9780190626198.013.17.

MF ČR [Ministerstvo financí ČR], MZV ČR [Ministerstvo zahraničních věcí ČR], ÚŘAD VLÁDY ČR, ČNB [Česká národní banka], 2021. *Aktualizace studie dopadu účasti či neúčasti České republiky v bankovní unii* [online]. [vid. 15. 9. 2021]. Dostupné z: <https://www.mfcr.cz/cs/soukromy-sektor/bankovnictvi-a-platebni-sluzby/bankovnictvi/aktuality/2015/studie-dopadu-ucasti-ci-neucasti-cr-v-ba-20801>.

MUSÍLEK, P., 2014. Regulace vlastních obchodů bank s investičními instrumenty. *Český finanční a účetní časopis*. Roč. 2014, č. 4, s. 6–16. doi: 10.18267/j.cfuc.419.

PANDOLFI, L., 2018. *Bail-in vs. Bail-out: A false dilemma?* [online]. CSEF Working papers No. 499. [vid. 3. 9. 2021]. Dostupné z: <https://ideas.repec.org/p/sef/csefwp/499.html>.

ROSENGREN, E. S., 2013. *Bank Capital: Lessons from the U.S. Financial Crisis* [online]. Federal Reserve Bank of Boston. [vid 3. 9. 2021]. Dostupné z: <https://ideas.repec.org/p/fip/fedbsp/67.html>.

SANCHEZ-ROGER, M., OLIVER-ALFONSO, M. D., SANCHÍZ-PEDREGOSA, C., 2018. Bail-In: A Sustainable Mechanism for Rescuing Banks. *Sustainability*. Sv. 10, č. 10, 3789. doi: 10.3390/su10103789.

SIRONI, A., 2018. *The evolution of banking regulation since the financial crisis: a critical assessment*. BAFFI CAREFIN Centre Research Paper č. 2018-103. doi: 10.2139/ssrn.3304672.

WALTER, J. R., 2019. US Bank Capital Regulation: History and Changes Since the Financial Crisis. Federal Reserve Bank of Richmond *Economic quarterly*. Sv. 105, č. 1, s. 1–40. doi: 10.21144/eq1050101.

WIGGINS, R. Z., WEDOW, M., METRICK, A., 2019. European Banking Union B: The Single Resolution Mechanism. *Journal of Financial Crises*. Sv. 1, č. 3,

Fiala, L.: *Řešení selhávajících finančních institucí aneb od bail-out k bail-in.*

s. 130–149. Dostupné z: <https://elischolar.library.yale.edu/journal-of-financial-crises/vol11/iss3/8>.

WORLD BANK GROUP, 2016. *Understanding Bank Recovery and Resolution in the EU: A guidebook to the BRRD*. Washington: World Bank. Dostupné z: <https://openknowledge.worldbank.org/handle/10986/25974>.

RUTLEDGE, V. S., MOORE, M., DOBLER, M., BOSSU, W., JASSAUD, N., ZHOU, J., 2012. From Bail-out to Bail-in: Mandatory Debt Restructuring of Systemic Financial Institutions. *IMF Staff Discussion Notes*. Sv. 2012, č. 3. doi: 10.5089/9781475503906.006.

Resolving of failing financial institutions: from bail-out to bail-in

Lukáš Fiala

Abstract:

The article deals with the issue of TLAC and MREL capital requirements as a tool safeguarding the sufficient level of absorbing and recapitalization capacity of failing banks. The contribution is three-fold. Firstly, the article provides comparative analysis of TLAC and MREL and identify the main differences associated with scope of eligible institutions, eligible instruments subordination requirements and the required limits of the standards. Secondly, we identify main differences resulting from the revision of BRRD with respect to areas mentioned in comparative analysis. Thirdly, the article presents descriptive analysis of the CNB's approach to calibration of MREL, which is based on TREA and leverage ratio.

Keywords: TLAC; MREL; BRRD; Resolution.

JEL Classification: G23, G28.